<table>
<tr><td>Прилог бр. 3</td><td colspan="4">Предметна програма од прв циклус на студии</td></tr>
<tr><td>Наслов на наставниот предмет</td><td colspan="4">Праисториска уметност</td></tr>
<tr><td>Код</td><td colspan="4">ИУ1/210-И/23</td></tr>
<tr><td>Студиска програма</td><td colspan="4">Историја на уметноста</td></tr>
<tr><td>Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)</td><td colspan="4">Институт за историја на уметноста и археологија</td></tr>
<tr><td>Степен (прв, втор, трет циклус)</td><td colspan="4">прв</td></tr>
<tr><td>Академска година /семестар</td><td>Прва</td><td>Втор</td><td>Број на ЕКТС- кредити</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Наставник</td><td colspan="4">Никос Чаусидис</td></tr>
<tr><td>Предуслови за запишување на предметот</td><td colspan="4">Нема</td></tr>
<tr><td colspan="5">Цели на предметната програма (компетенции):
Запознавање на студентите со развојот на ликовната уметност во праисториската епоха. Препознавање на специфичните стилови и другите обележја на уметноста низ разни праисториски периоди и региони. Запознавање со местото и улогата на ликовната уметност во праисториските култури.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Содржина на предметната програма:
Теории за генезата на ликовната уметност. Условноста на поимот „уметност“ во рамки на праисториските култури. Уметноста на палеолитот (Европа, Северна Африка). Слики и гравури на карпа и на мобилни предмети од камен и коска. Релјефи и скулптури во непечена глина, камен, коска и керамика. Примарноста на реализмот или на стилизацијата. Проблемот на палеолитските „Венери“. Функции на палеолитските ликовни претстави. Уметноста на мезолитот (Европа). Уметноста на неолитот (Европа, Медитеран, Блиски Исток). Уметнички форми во керамика: сликана и врежана орнаментика на керамичките садови, керамичка пластика (антропоморфни, зооморфни и хибридни фигурини). Уметничките форми како елемент на градежните објекти (Чатал Хујук, Гобекли Тепе). Уметноста на македонскиот неолит. Уметноста на енеолитот и раното бронзено време (Европа). Нови импулси од Источна Европа (Трипоље-Кукутени и соседните култури; проблемот на “скиптрите“ и на „индоевропските миграции“). Нови уметнички форми во македонскиот енеолит и рано бронзено време. Уметноста на бронзенодобните култури од Медитеранот и Мала Азија (кикладска, минојска, микенска и хетитска култура). Уметноста во Македонија од доцното бронзено време и преодниот период (орнаменти на керамичните садови, бронзена пластика, монументални камени стели). Геометризмот во уметноста на Егеа и неговите влијанија врз Македонија. Уметноста на железното време (Балкански Полуостров со посебен акцент на Македонија): орнаменти на керамиката, македонски/пајонски бронзи и друга бронзена пластика.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Методи на учење:
Посета на предавањата и вежбите, активно учество во дискусиите, изработка и презентација на семинарски труд, совладување на посочените теми врз основа на приложената и друга литература.</td></tr>
<tr><td>Вкупен расположив фонд на време</td><td colspan="4">180 часа</td></tr>
<tr><td>Распределба на расположивото време</td><td colspan="4">2+2</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Форми на наставните активности</td><td>15.1.</td><td colspan="2">Предавања - теоретска настава</td><td>30 часа</td></tr>
<tr><td>15.2.</td><td colspan="2">Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа</td><td>30 часа</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Други форми на активности</td><td>16.1.</td><td colspan="2">Проектни задачи</td><td>30 часа</td></tr>
<tr><td>16.2.</td><td colspan="2">Самостојни задачи</td><td>30 часа</td></tr>
<tr><td>16.3.</td><td colspan="2">Домашно учење – задачи</td><td>60 часа</td></tr>
<tr><td colspan="5">Начин на оценување</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>17.1.</td><td colspan="3">Тестови</td><td colspan="2">70 бодови</td></tr>
<tr><td>17.2.</td><td colspan="3">Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)</td><td colspan="2">15 бодови</td></tr>
<tr><td>17.3.</td><td colspan="3">Активност и учество</td><td colspan="2">15 бодови</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="6">Критериуми за оценување (бодови/ оценка)</td><td>до 50 бода</td><td colspan="2">5 (пет) (F)</td></tr>
<tr><td>51 х до 60 бода</td><td colspan="2">6 (шест) (E)</td></tr>
<tr><td>61 х до 70 бода</td><td colspan="2">7 (седум) (D)</td></tr>
<tr><td>од 71 до 80 бода</td><td colspan="2">8 (осум) (C)</td></tr>
<tr><td>од 81 до 90 бода</td><td colspan="2">9 (девет) (B)</td></tr>
<tr><td>од 91 до 100 бода</td><td colspan="2">10 (десет) (A)</td></tr>
<tr><td colspan="3">Услов за потпис и за полагање завршен испит</td><td colspan="3">Редовно присуство, семинарска работа, колоквиум</td></tr>
<tr><td colspan="3">Јазик на кој се изведува наставата</td><td colspan="3">Македонски</td></tr>
<tr><td colspan="3">Метод на следење на квалитетот на наставата</td><td colspan="3">Евалуација и самоевалуација</td></tr>
<tr><td colspan="6">Литература</td></tr>
<tr><td rowspan="9">22.1.</td><td colspan="5">Задолжителна литература</td></tr>
<tr><td>Реден број</td><td>Автор</td><td>Наслов</td><td>Издавач</td><td>Година</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>J - P. Mohen</td><td>Prehistoric Art</td><td>Paris: Terrail</td><td>2002</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Mithen, S..</td><td>The Prehistory of the Mind: The Cognitive Origin of Art, Religion and Science.</td><td>London: Thames & Hudson</td><td>1999</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Г. Наумов</td><td>Неолитски фигурини во Македонија</td><td>Скопје: Магор</td><td>2015</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Наумов, Г. и др.</td><td>Неолитските заедници во Република Македонија</td><td>Скопје: Данте</td><td>2009</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>C. Renfrew, C. and Morley, I.</td><td>Image and Imagination: A Global Prehistory of Figurative Representation.</td><td>Cambridge: McDonald Institute for Archaeological Research</td><td>. 2007</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Hemingway, S.</td><td>Art of the Aegean Bronze Age.</td><td>The Metropolitan Museum of Art Bulletin 69/4.</td><td>2012</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>Nimura, C. Chittock, H. and Hommel, P.</td><td>Art in the Eurasian Iron Age: Context, connections and scale.</td><td>Oxford: Oxbow</td><td>2019.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">22.2.</td><td colspan="5">Дополнителна литература</td></tr>
<tr><td>Реден број</td><td>Автор</td><td>Наслов</td><td>Издавач</td><td>Година</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Joan, A. and Wallenfels, R</td><td>Art of the First Cities:
The Third Millennium
B.C. from the Mediterranean the
Indus.</td><td>New York. The Metropolitan Museum of Art</td><td>2005</td></tr>
</table>

	2.	Robb, J.	Art (Pre)History: Ritual, Narrative and Visual Culture in Neolithic and Bronze Age Europe. Journal of Archaeological Method and Theory 27(308).		2020
	3.	D. Lewis-Williams, D. and Pearce, D.	Inside the Neolithic Mind: Consciousness, Cosmos and the Realm of the God.	London: Thames & Hudson.	2009